

Referat fra cykelfagrådets møde i Aarhus d. 27. marts 2015

Til stede:

Lene Hartmann, Furesø, Lisbeth Fuglsø, Assens Kommune, Joachim Parbo, Aarhus Cykelby, Henrik Nejst, Vejdirektoratet, Brian Høj, Aalborg Kommune, Finn Rasmussen, Frederikshavn, Troels Andersen (plus Marie og Stine), Odense Kommune, Johanne Krogh, Randers Kommune, Lone Andersen, Frederiksberg Kommune, Pablo Celis, Aarhus Kommune, Klaus Bondam og Trine Stig Mikkelsen, Cyklistforbundet

Gæster: Connie Larsen og Asger Nielsen, Megafon

Velkommen og kort introduktion til det nye fagråd /ved Pablo Celis

Der er tale om en gammel klub, vi startede med de indledende snakke i 2005 i de samme lokaler, hvor vi er i dag. Forandringsproces længe undervejs Det kommunale cykelnetværk mødtes to gange om året – god venskabsklub, stor viden, men der var også uforløst potentiale og bl.a. en lyst til at være et mere markant talerør i debatterne. Vi er dem, der sidder med fingrene nede i cykeltrafikken og vi besidder en unik ekspertviden. Fagrådet vil blande sig, der hvor beslutningerne bliver truffet.

Det kommunale cykelfagråd er blevet en undergruppe under KTC, Kommunalteknisk Chefforenings faggruppe Veje, Trafik og Trafiksikkerhed. KTC er ikke gearret til at service, så sekretariatsfunktionen blev udbudt og gik til Cyklistforbundet, der lønnes via medlemsskabet. Sekretariatet står for dagsordner og referater. Værtskommunen står stadig for bookning af lokaler, forplejning osv. og byder ind til dagsordenen i samarbejde med formanden.

Fagrådet er åbent for alle landets kommuner, vi har blandt andet lige budt velkommen til Kolding. Vi vil gerne have flere med. Pablo har fået fem minutter ved aftenarrangementet til Cykelkonferencen til at gøre opmærksom på cykelfagrådets arbejde og muligheden for at melde sig ind.

Bestyrelsen består af fem personer: Lone Andersen (næstformand), Brian Høj, Jens Falk, Connie Juel Clausen, Pablo Celis (formand) – alle er valgt for to år. KTC beder om udtalelse om konkrete sager, pressemeddelelser om bl.a. skolecykling. Michael Kirkfeldt fra Aalborg Kommune er formand for faggruppen Veje, trafik og trafiksikkerhed, så der er let adgang til dem, der påvirker beslutningstagere.

Cykelfagrådets hjemmeside bliver Cykeltrafikken.dk, der skal omdannes til ny form og ryddes op. Vi har i samarbejde med Cyklistforbundet tegnet to forskellige profiler for Cykeltrafikken og Cykelviden, for at gøre det nemmere for brugerne. Cykeltrafikken kommer

til at rumme adresselister over fagrådets medlemmer, nyhedsside og feedside på twitter – alle medlemmer får adgang og opfordres til at tweete fx fra rejser. Ultrakorte nyheder, 10 linjer med billeder. På Cykelviden finder man de mere tilbunds gående artikler og rapporter, og man kan gå tilbage i arkivet, så der er tale om en slags vidensdatabase. Alle opfordres til at formidle spændende cykelprojekter og best practise, så andre kan lære af jeres erfaringer og metoder. Kontakt Trine Stig Mikkelsen på tsm@cyklistforbundet.dk med forslag til artikler. Forfatterguiden til Cykelviden.dk er vedhæftet.

Debat:

Er der noget vi kan gøre for at styrke fremmødet? Afbud bør være en undtagelse. Mobilitetsnetværket er fx altid i Fredericia. På den anden side er det en fordel, at man veksler mellem Jylland, Sjælland, Fyn, dér hvor der er spændende projekter. Møder skal i kalenderen i god tid. Man må hanke op i kolleger, så man sender en anden, hvis man er forhindret – det styrker også arbejdet med cykelfremme internt i kommunerne. Man kan spørge de kommuner, der bliver ved med at være med og aldrig kommer. Godt at komme ud og se andre steder. Sikre interessant mødeform. Inspiration fra CED-møderne.

Udfordre hinanden på emner og danne undergrupper, der arbejder videre og udvikler fælles tiltag. Fx

- Cykelfremkommelighed og serviceniveau for cyklister i forbindelse med signaler – A-B-C-mærkning for kryds (Odense). Der er flere enkeltstående pilotprojekter i gang, blandt andet i København. En undergruppe bestående af Troels (tovholder), Brian, Pablo og Lones kollega Lars vil arbejde videre med dette. Troels kontaktes (ta@odense.dk) hvis der er flere, der ønsker at deltage i arbejdet. Supercykelstisekretariatet skal orienteres, da de arbejder med lignende tiltag.
- Tolkning af hvad en supercykelsti er. Opgave for organet. Klassificering? VD har sat vejregelforberedende arbejde i gang. Afventer aktion.

Supercykelstisekretariatet bør inviteres med som observatør på niveau med Vejdirektoratet.

Opsummering:

Sekretariatet foretager en rundspørge hos kommuner, der sjældent deltager, for at høre, hvad der kan styrke fremmødet. Der søges inspiration i CED-mødernes dagsordener og datoer meldes ud i god tid. Sekretariatet kontakter Supercykelstisekretariatet angående observatørrolle.

Landsdækkende cykelregnskab – oplæg /ved Asger Nielsen og Connie F. Larsen, Megafon, og diskussion af muligheder og perspektiver

(Se slides).

Vi ønsker at få så mange kommuner som muligt med til at lave et cykelregnskab, så det bliver landsdækkende sammenligneligt. Det skal kunne laves nemmere og billigere end de mest udbyggede. Det skal være frivilligt for den enkelte kommune om de ønsker at sammenligne sig med andre kommuner. Sammenligning vil også kunne være på klynge-

niveau (f.eks. regionalt), ift. landsgennemsnit samt over tid. Jo flere kommuner der er med, des billigere.

Et landsdækkende cykelregnskab skal udgøre et samlet vidensbaseret opslagsværk for kommunerne.

Udgangspunktet for et landsdækkende cykelregnskab er gennemførelse af en telefonundersøgelse/Internetundersøgelse baseret på 150 interview pr. kommune blandt et repræsentativt udsnit af kommunens cyklister. 150 interview pr. kommune er tilstrækkeligt til at give et statistisk sikkert billede af den overordnede cykeloplevelse/tilfredshed på kommunalplan/landsplan.

Megafon leverer en tabelrapport med resultaterne på kommune/klynge/landsniveau og kan leverer en skabelon med rådata fra undersøgelsen, som kommunerne kan arbejde videre med.

Hvad vil vi måle?

Nedenstående er eksempler på identiske spørgsmål/områder i en fælles spørgeramme for de deltagende kommuner, der vil kunne måles på. Kommunerne har også mulighed for at tilvælge egne individuelle spørgsmål:

- Tilfredsheden med lokale, kommunale cyklistforhold:
 - Tilfredshed med den enkelte kommune som 'cykelby'
 - Afdækning af, hvad der generelt generer cyklister, når de færdes i trafikken
 - Tilfredshed med mængden af cykelstier i den enkelte kommune, bredden af cykelstier mv.
 - Tilfredshed med vedligeholdelse af cykelstier, herunder snerydning og saltning af cykelstier
 - Tilfredshed med fremkommeligheden på cykelstier ifm. anlægsprojekter, opgravninger og vejarbejde
 - Tilfredshed med vejafmærkning, information om cykelstier og cykelparkering samt vejarbejde
 - Tilfredshed med cykelparkering, bcykelordning mv.
 - Tilfredshed med kombination af cykel og kollektiv transport
- Trygheds- og sikkerhedsoplevelsen blandt kommunens cyklister
 - Føler borgerne sig trygge og sikre, når de cykler i kommunen
- Cykelfølelser blandt kommunens cyklister:
 - Grunde/motiver til at cykle (tidsperspektiv, bekvemmelighed, sundhed, økonomi, miljø/klimahensyn)
 - Hvornår vælger cyklisterne cyklen fra (for langt, dårligt vejr, for meget bagage, ærinder mv.)
 - I hvilken grad forbindes det at cykle med glæde, vrede, tilfredshed, irritation, velvære, angst/frygt
- Fakta om kommunens cyklister:
 - Hvem er cyklisterne: kvinder/mænd, alder, uddannelse, beskæftigelse, antal børn i husstanden.
 - Hvor ofte cykler de, variation over året, bor de i storbyer/mindre byer/landdistrikter

Opsummering:

Der blev nedsat en arbejdsgruppe, der i samarbejde med Megafon udarbejder en fælles spørgeramme. Lene Hartmann og Lone Andersen er tovholdere for gruppen. Der er planlagt møde d. 27. maj kl. 14.30 på Frederiksberg. Skriv til Lone på loan04@frederiksberg.dk, hvis man ønsker at deltage i arbejdsgruppen.

Bordet rundt – 5-10 min. om nye tiltag siden sidst i de enkelte kommuner, VD og Cyklistforbundet

Cyklistforbundet

- I er nogle af de vigtigste for Cyklistforbundet at have dialog med. Håber at dette bliver et forum hvor fx 80 % af kommunerne sidder med.
- Adfærdsundersøgelse (medlemsmagasinet Cyklister). Bekymrende læsning, landsdækkende problem, kæmpe udfordring for os alle sammen. Vi har dialog med nogle af de største og mest cyklende kommuner om at lave kampagnetiltag i 2016.
- Undersøgelse af ældres cykelvaner. Kurser/informationsmøder i samarbejde med Ældresagens lokalafdelinger.
- Nordea-fonden Cykellegebaner. Fantastisk mulighed at kunne starte med 10 cykellegebaner over hele landet – men gerne mange flere. God indgang til at styrke den danske cykelkultur. Der gives op til 500.000 kr. i støtte og kommunen skal bidrage med mindst lige så meget.
- VisitDenmark, Østdansk Turisme, Campingrådet, Cyklistforbundet m.fl. har taget initiativ til foreningen Dansk Cykelturisme. Kommuner med turistfokus opfordres til at melde sig ind. Panorama-projektet viser, at cykelturisten bruger flere penge end den almindelige turist (se vedhæftet rapport). Cyklistforbundet deltager desuden i ekspertgruppe om cykelturisme i Vejdirektoratet.
- Undersøgelse sammen med DCU, FDM, Rådet for Sikker Trafik om motions-cyklister vs. bilister. – også på dette område er der kæmpe udfordringer. Læs om undersøgelsen [her](#).
- Cyklistforbundet sidder også med i VDs elcykelnetværk – kigge på udfordringer, kvalitetssikrer osv. Salget er i stigning og ikke længere kun blandt ældre.
- CED udviklingsarbejde.
- Cyklistforbundet relancerer certificering af Cykelvenlig arbejdsplads i forbindelse med Vi cykler til arbejde. Brug det gerne i den lokale dialog med virksomheder.
- Politisk kæmper vi for fortsatte cykelpuljemidler. Vi har lavet politisk rundspørge med en række partiledere. Rundspørge til 650 kandidater. Bliver snart offentliggjort. Generelt er der en vilje til at se på midler i nogenlunde den eksisterende størrelsesorden.
- Cykelkonferencen finder sted d. 18.-19. maj i Furesø og Rudersdal.
- Årets Cykelkommune: Kommuner har indtil d. 8. april kunnet indstille sig til titlen. I år har borgerne også kunnet bakke op om kommunens indstilling. Vinderen af titlen offentliggøres på Cykelkonferencen.

Frederiksberg

Sidst vi mødtes, var cykelpolitikken lige vedtaget, siden nytår har vi arbejdet på cykelhandlingsplanen. Tidskrævende proces med møder med alle interessenter. Idekatalog med 47 aktiviteter, kommunen er god til at lave fysiske anlæg, mindre god til kampagner

og kommunikation. Planen skal forelægges udvalget i løbet af forsommeren. Det er ambitionen at den skal ud af Vej og Park og være et tværfagligt ansvar, men nu hvor det nærmer sig trækker folk lidt i land. Ærgerligt.

Cykelregnskab for 2014. Ambitiøse mål kræver kæmpe indsats for at nå i mål i 2018. Supercykelsti Indre Ringrute. Kingosgade smal og kan ikke opfylde idealmålet for en supercykelsti – på Kbh. siden ingen cykelsti.

Randers

Tre landsbyer, pendlere og sikre skoleveje. Starter 14. april med at udlåne MTB og elcykler i Brugsen, hallen, cykelhandleren – tre uger. Gudenå-stien asfalteres, 2-1-veje på skoleveje. Diodelys på cykelstier. Input fra Furesø: Vær opmærksom på kontrakt i forbindelse med skovstrækning og opladning.

Cykelleverandør i Randers har sammen med Ældresagen udviklet elcykel, der særligt er indrettet til ældre. Broen over Randers Fjord bliver en del dyrere end planlagt, under politisk behandling.

Odense

Skolevejsundersøgelser på alle skoler for andet år. Skal konkludere på effekten af Cykel-score, forskelle i alder, køn osv. Cykel-score suppleret med tv-skærme, lister, instagram, app osv.

Personlig markedsføring, stemme dørklokker (5000 husstande) og tale for bæredygtig transport – kollektiv 50 %, cyklister 15 %. En-til-en virker. Handlingsanvisende, effekter. Hyrer studerende til opgaven.

Kvalitetssikring af vejprojekter, for slappe vejregler, Odense laver kvalitetssikringsmanual til leverandører og vejfolk jf.. Kbh. Kommunes Cykelfokus. Sikkerhed, kvalitet, tilfredshed. Tinderbox – tre dages musikfestival. Lave ekstra ting, der har med opmærksomhed, tilfredshed og gode oplevelser for cyklister.

Stibro indvies d. 29. maj, Klaus Bondam deltager. Navnekonkurrence: Byens Bro. Del af supercykelstinettet. Varmer op til cykeldag for 5. klasser forskellige idrætsklubber præsenterer deres idrætsgren for eleverne 500-800 deltagere. Odense ny cykelarena. Indkøb på cykel. Bikezac med Odense-logo – bestilt i 5000 ex og deles ud. Dræbe 'jeg kan ikke have det på cykel'-undskyldningen.

Erhvervsnetværk. 3000 ansatte fra 10 virksomheder – bæredygtig trafik.

Cykelhandlingsplan: 1 % stigning hvert år de næste fire år.

Frederikshavn

Ny trafikterminal – støttet af cykelpuljen og fremkommelighedspuljen. Skiftet mellem individuel og kollektiv transport bliver så let som muligt. Ny skolestruktur. Mulighed for at skyde kile ind hos politikerne. Vi skal kigge på hvordan børnene kommer til skole, når der ændres på skolestrukturen. Sidste år blev ny byskole indviet, samarbejdet mellem rådhuset og skolen er svært. Parkeringsnorm for cykler. Arbejdsgruppe – Frederikshavn den lille storby, mulighed for at flytte cykelsnak ind i byen – muligt at eksperimentere – fx med cykling i gågaden uden for butikkernes åbningstid.

Proces vedr. højresving for rødt har også været op ad bakke. Nu går det igennem på to kommunale lyskryds.

Aalborg

I gang med at nytænke arbejdet med cykelfremme og samle det under Aalborg Cykelby. Væk fra enkeltsagsbehandling, samlet udmøntningsplan over de næste fire år. Kvalitetsmanual – der er noget kulturelt omkring projektering, man gør som man plejer. Det er en udfordring at gøre op med plejer internt.

Organisere forankring på tværs af forvaltninger, fritid, sundhed osv.

Forbindelse mellem Aalborg og Nørresundby, cykel/gangforbindelse mere end supercykelsti. Pendlerforbindelser. Cykelscore på tre skoler, fysiske forandringer, samarbejde med skolerne om hvordan vi får flere til at cykle. Det fysiske virker ikke alene, der skal arbejdes med adfærd.

European Cycling Challenge (kun 150 deltog i Odense; prisen var 60.000 kr.) – Aalborg har brug for at skabe relationer med virksomhederne og tydeliggøre Aalborg Cykelby. VM i motionscykling til september. Snart i gang med cykelparkeringsstrategi, penge fra parkerings og fremkommelighedspuljen, klassificering og konkrete eksempler i relation til kollektiv trafik. Odense fortæller, at de har produceret eget stativ, hvor de kan konkurrenceudsætte og ikke låser sig på én leverandør.

Vejdirektoratet

Cykeltrafikindekset – stor stigning i forhold til 2013 og har ikke været så højt siden 1996, særligt 1. og 4. kvartal er steget meget – formentlig meget vejrafhængigt. Elcyklen nok en lille del af stigningen. Indeks på baggrund af permanente tællestationer. Udviklingen i TU viser næsten det samme på landsplan.

Tendens i TU til at byer over 30.000 er steget og landdistrikter og mindre byer er faldet. De store byer vokster. Flere indbyggere.

Eksempelsamling for Cykelpuljen 2014 er udkommet. Stort antal ansøgninger til cykelpuljen. Parkering og Supercykelstier – ansøgninger for 30 mio. (140 mio. i puljen).

Cykelpuljen er på 50 mio. men kun 35 mio. findes i år, da de resterende 15 mio. er skubbet til finansloven 2016 (formentlig statsvejsprojekter). Ansøgninger på 210 mio. Afslag skal ikke tages personligt. Valget kan komme til at afgøre, hvornår ansøgningerne behandles.

KB: Politikerne skal sige højt at det her skal på dagsordenen sammen med Cyklistforbundet. Patientforeningernes direktører bør også stå på mål for det (jf. Ta' Cyklen Danmark).

Vi mangler forum hvor kommunalpolitikere kan samles om at kæmpe for cykling. Cyklistforbundet lobbyer for at yngre borgerlige politikere for at formulere en cykelpolitik. Kan vi bruge det kommunale cykelfagråd til at få politikere samlet om sagen? Forum på cykelkonferencen – underskrive et charter i forbindelse med mobilitetsdebatten? Mulighed for at Årets Cykelkommune overrækkes, mens ministeren er der?

Opsummering:

Cyklistforbundet har ved referatets afslutning forfattet et debatindlæg, som alle kommunerne i cykelfagrådet har fået til gennemsyn hos deres borgmestre med henblik på at være medunderskrivere. Indlægget er ligeledes sendt til kommunerne i supercykelstisamarbejdet i Storkøbenhavn samt enkelte andre kommuner. Indlægget forventes trykt i Jyllandsposten i løbet af uge 19 med opbakning fra små tyve borgmestre og rådmænd i hele landet.

Assens

I gang med at lave cykelstier i nedlagte jernbane-tracéer. Nationale ruter. Skolebørn på landet bliver kørt med bus. Bilkommune. Turismepotentiale, lave gamle hovedveje om til cykelveje. Findes der business case for at kommunerne vinder ved at satse på cykelturisme – legitimitet for politikere. Opfordre lokale serviceudbydere til at være skarpere. Kommentarer fra fagrådet: Man kan komme langt ved at samle de ting man har. Danmark er langt bagefter i forhold til den service, som turisme kræver. Cykelkonferencen vil

adressere dette. Vi kan evt. invitere Jesper Pørksen fra Dansk Cykelturisme til et kommende møde. Mulighed for at søge Interreg-midler – udvikling på tværs, turismefremme. Dialog med Jesper Pørksen – emne til næste møde – i Assens?

Furesø

Cykelkonferencen værtskommune. Værløseruten går i udbud om lidt. Vintertjeneste-event ved 'cykelparkeringshjørne' i Krydset. Supercykel-P Farum station, Værløse og Hareskoven. Cykelstativ i forbindelse med Supercykel-P er testet af tidligere indbrudstyv. Hvis folk ikke sætter cyklerne lige i stativerne er parkeringen ikke så æstetisk pæn som håbet. Der bliver stjålet særligt mange cykler i forbindelse med stationer. Kbh. Movia, Gladsaxe og Furesø arbejder sammen om at få flere ind i bussen ved at gøre cykelparkering ved stationer/busstoppesteder bedre. "Folkeskolen cykler" med i VDs eksempelsamling. Kører i år på to-tre skoler. God ide at uddanne lærere til at kunne hjælpe hinanden med svejsearbejde i forbindelse med Cykel-Byg.

Aarhus

Supercykelsti startende i Lisbjerg forbinder erhvervsområde, flader bakkerne ud. 35 nye pendlercykler, blev indviet for en måned siden, bliver godt brugt. Fordelsklub for cyklister i Aarhus. Cykelpas med chip på cykel, bokse på signalregulerede kryds, får prioritet i signalet. Særligt på supercykelsti. Udvidet Cykelscore – samler point året rundt, aflåst cykelparkering, osv. Registrerer fart, så man får advarsel, hvis man ikke kan nå at komme over kryds. 400 fordelskort testes. Oslo: De norske planlæggere efterspørger inspiration og viden. Snak om lave Nordisk cykelfagråd – mødes en gang om året. Det overvejer fagrådet.

Oplæg om Aarhus Kommunes skolecyklingsprojekt 'Godmorgen, cykel', v/ Joachim Parbo

Se slides. Joachim Parbo fortæller også om projektet på cykelkonferencen.

Næste møde i Cykelfagrådet afholdes d. 1. oktober. Sæt kryds i kalenderen og afvent yderligere info.